

Huvudman

Hjo kommun
kommunen@hjo.se

Beslut

Datum 2026-10-15

Dnr SI 2026:6690

Sida **1 (7)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Guldkroksskolan 7-9 i Hjo kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hjo kommun att senast den **18 januari 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Hjo kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Hjo kommun ska vidta följande åtgärder

Utredning av elevs behov av särskilt stöd

1. Se till att rektorn för varje anmälan där lärarna befarar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, startar en utredning om särskilt stöd. Rektorn ska även se till att starta utredning för de anmälningar som har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som har inkommit till rektorn, från den 20 oktober 2026 till och med den 18 december 2026, och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Beslut om åtgärdsprogram

2. Se till att rektorn för varje avslutad utredning om särskilt stöd, utarbetar ett åtgärdsprogram eller fattar ett beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Av varje åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammen ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats, under perioden 20 oktober 2026 till och

med den 18 december 2026, och inkomma med fem avidentifierade åtgärdsprogram som beslutats före redovisningsdatumet. Denna dokumentation och datum för respektive beslut ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser stöd i form av extra anpassningar samt anmälan till rektorn och samråd med elevhälsan vid utredning av en elevs behov av särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:6690) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2026 inlett en tillsyn av Guldkroksskolan 7-9 i Hjo kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Guldkroksskolan 7-9 följer gällande bestämmelser om stöd i form av extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare och personal i elevhälsan och lektionsobservationer vid ett besök den 7 september samt en digital intervju med rektorn den 14 september 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger, åtgärdsprogram, utredningar avseende stöd samt skolenhetens rutin när en elev riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan och utredning av elevs behov av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn framgår att lärarna anmäler, till rektorn direkt eller via elevhälsoteamet, om de befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas trots att stöd har getts i form av extra anpassningar. Av intervjuer med lärare och personal i elevhälsan framgår att lärarna hittills i regel gjort en sådan anmälan muntligt, vid det månatliga möte med arbetslaget där representanter från elevhälsoteamet närvarar. Anmälan har sedan tagits vidare till elevhälsoteamet, där även rektorn ingår, som gjort en bedömning och bestämt om en utredning av elevens behov av särskilt stöd ska startas eller om det ska sättas in andra åtgärder. Av intervjuer med personal i elevhälsan och rektorn framgår att det på skolan pågår ett arbete med att göra processen tydligare, vilket bland annat innebär att lärarna ska föranmäla elever skriftligt till mötena med elevhälsoteamet.

Av inskickad dokumentation, intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn framgår att det är rektorn som beslutar om utredningar av behov av särskilt stöd. Vidare framgår att det ofta är specialpedagogen som ansvarar för utredningen samt att den genomförs i samråd med elevhälsan, om detta inte bedöms vara obehövligt.

Av inskickad dokumentation, intervjuer med personal i elevhälsan och rektorn framgår att det förekommer att det inte startas en utredning av behov av särskilt stöd för alla elever som anmälts. Vidare framgår att det förekommer att särskilt stöd sätts in för elever, trots att en utredning inte har hunnit färdigställas eller ens påbörjas. Exempelvis uppger rektorn vid intervju att det saknas en utredning av behov av särskilt stöd för en elev som går i särskild undervisningsgrupp och en elev som har anpassad studiegång. Rektorn och personal i elevhälsan uppger vidare att det finns elever i den särskilda undervisningsgruppen och elever som har anpassad studiegång, som har åtgärdsprogram som bygger på inaktuella utredningar från elevernas mellanstadietid.

Av intervjuer med personal i elevhälsan och rektorn framgår att anledningen till att utredningar inte alltid startats trots anmälan från lärare är, dels att processen avseende anmälan hittills varit otydlig, dels att det förra terminen rådde brist på specialpedagoger på skolan, men att skolan nu har blivit utlovad förstärkning från specialpedagoger på omkringliggande skolenheter.

Beslut om åtgärdsprogram

Av intervjuer med personal i elevhälsan och rektorn framgår att rektorn inte fattar ett beslut om att ett åtgärdsprogram ska utarbetas eller att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas efter varje avslutad utredning av en elevs behov av särskilt stöd. Exempelvis uppger rektorn vid intervju att två elever saknar ett beslut om åtgärdsprogram trots att deras utredningar var klara höstterminen 2025. Vidare uppger rektorn att hen inte fattar något beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram, om utredningen kommit fram till att eleven inte har behov av särskilt stöd.

I samtliga av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen granskat framgår att eleven och elevens vårdnadshavare getts möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetats, vilka åtgärder som satts in, datum för när åtgärderna ska följas upp och utvärderas, att beslutet fattats av rektorn samt att beslutet kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. I samtliga utom ett av de granskade åtgärdsprogrammen framgår elevens behov av särskilt stöd. Vidare framgår i samtliga utom ett av de granskade åtgärdsprogrammen vem som är ansvarig för uppföljningen och utvärderingen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § första stycket skollagen).

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som

rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår att beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §. (28 kap. 16 § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att elever som behöver särskilt stöd för att nå målen också ges sådant stöd är centralt och arbetet med särskilt stöd är en viktig fråga som berör stora delar av den pedagogiska verksamheten i skolan. Samtidigt kan ett beslut om särskilt stöd innebära inskränkningar och förändringar i den enskilde elevens utbildning. Regeringen anser därför att det måste ställas höga krav på rättssäkerhet. Detta innebär att de beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram som fattas ska vara riktiga i sak och beskriva adekvata åtgärder. En förutsättning för detta är att besluten grundar sig på ett väl underbyggt och korrekt underlag. (Prop. 2013/14:160 s. 25 ff)

Skolinspektionens bedömning

Anmälan och utredning av elevs behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att utreda särskilt stöd. Tillsynen visar att det inte framkommer annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att anmäla till rektorn om en elev, trots stöd i form av extra anpassningar, befaras att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Tillsynen visar dock att skolenheten inte följer författningarnas krav på att starta en utredning av behov av särskilt stöd för varje inkommen anmälan. Tillsynen visar även att det förekommer att särskilt stöd sätts in för elever, trots att en utredning inte har hunnit färdigställas eller ens påbörjas. Skolinspektionen bedömer att bristerna medför att elever riskerar att inte få det särskilda stöd som de behöver och har rätt till.

Avslutningsvis bedömer Skolinspektionen att skolenheten uppfyller författningarnas krav gällande att det vid utredningar sker samråd med elevhälsan, såvida det inte bedöms obehövligt.

Beslut om åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogram. Tillsynen visar att det förekommer att utredningar som startas avseende elevers behov av särskilt stöd inte avslutas på ett korrekt sätt med ett utarbetat åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Vidare visar tillsynen att det av åtgärdsprogram inte alltid framgår elevens behov av särskilt stöd samt vem som är ansvarig för uppföljningen

respektive utvärderingen. Detta är en brist, eftersom det är uppgifter som enligt skollagen ska framgå av ett åtgärdsprogram.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Hjo kommuns verksamhet vid Guldkroksskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning av elevs behov av särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram. Det finns därför skäl att förelägga Hjo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Stöd i form av extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad dokumentation, intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn framgår att lärarna ger elever det stöd i form av extra anpassningar som de behöver. Som exempel på extra anpassningar nämns särskild placering i klassrummet, muntliga prov och att sitta och arbeta i ett mindre sammanhang, det så kallade Kraftcentrum, vilket är bemannat med två heltidstjänster. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att det under vissa tider kan bli fullt i Kraftcentrum. Rektorn uppger att skolan i sådana fall dock ser till att de elever som vid ett tillfälle inte fått plats i Kraftcentrum kan gå dit vid ett annat tillfälle. Enligt rektorn ges alla elever, som lärarna anser vara i behov av extra anpassningar i mindre sammanhang, det i den utsträckning de behöver.

Av inskickad dokumentation och intervjuer med lärare och rektorn framgår att mentorerna, tillsammans med undervisande lärare, följer upp elevers extra anpassningar var sjätte till var åttonde vecka. Uppföljningen görs utifrån den dokumentation lärarna gör om elevernas extra anpassningar i skolans digitala system för hantering av elevinformation. Rektorn uppger vidare att även elevhälsoteamet, där rektorn ingår, följer upp de extra anpassningarna, genom att ha regelbundna möten med eleverna och deras vårdnadshavare.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt

bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet (3 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Karin Sundin

Föredragande
Signerat av: Karin Sundin